METROPOLITA PRZEMYSKI
Arcybiskup Adam SZAL
Plac Katedralny 4
tel. 16 678 74 60
PL 37-700 P R Z E M Y Ś L

Przemyśl, 28 listopada 2021 r.

L.dz. 1856/022/2021

LIST PASTERSKI
Metropolity Przemyskiego na Adwent 2021
Posłani, by nieść pokój Chrystusa

Eucharystia to najcenniejszy dar, jaki Bóg pozostawił człowiekowi. Eucharystia, czyli święta i realna obecność Chrystusa pośród nas, a także pokarm na życie wieczne, przyjmowany przez wierzących jako Chleb Życia, jest tematem, który rozważamy od dwóch lat w polskim Kościele. Przed nami kolejny, trzeci rok cyklu o tematyce eucharystycznej, który będziemy przeżywać pod hasłem: *Posłani w pokoju Chrystusa*. W nowym roku duszpasterskim skoncentrujemy się na **misji, która wypływa z udziału wiernych we Mszy świętej**, a więc na zadaniach wynikających z jej celebrowania. Przyjęte i ugruntowane w umyśle oraz w sercu postawy, pozwolą nam podjąć obowiązek chrześcijańskiej przemiany świata: w życiu osobistym, w środowisku rodzinnym, sąsiedzkim i parafialnym, w szkole i w pracy, w społeczności lokalnej i w całej naszej Ojczyźnie.

Drodzy Diecezjalnie! Spróbujmy wspólnie podjąć refleksję nad postawami, które wynikają ze spotkania z Chrystusem. Jesteśmy „posłanymi w Jego pokoju". Poszczególne części Mszy świętej, które dobrze znamy i tak często przeżywamy jako *zgromadzeni na świętej wieczerzy*, niech zachęcają nas do podjęcia określonych zadań.

Już na wstępie liturgii, kapłan uświadamia wiernym ważną prawdę o obecności Chrystusa pozdrawiając ich słowami: ***Pan z wami!*** Jakże często zapominamy o znaczeniu tego „zwiastowania"! Podobnie jak w czasach ziemskiej wędrówki, Jezus żyje i jest obecny pośród nas. Trzeba światłych oczu serca, a więc aktu wiary, by przyjąć tę prawdę. Kapłan przypomina wszystkim: utrudzonym niepewnością, naznaczonym chorobą i cierpieniem, borykającym się konfliktami w życiu osobistym i społecznym, że we wszystkich tych ludzkich biedach i słabościach nigdy nie pozostajemy sami. Każde spotkanie eucharystyczne przeżywajmy na wzór uczniów idących do Emaus, którzy rozpoznali Pana w Słowie i przy łamaniu chleba. Budźmy w sobie wiarę w Jego obecność, a wiara ta niech rodzi nadzieję. Stawajmy w obecności Bożej w ciągu dnia, poszukujmy jej odwiedzając świątynię, gdzie w tabernakulum przebywa Chrystus. Naszą misją i zadaniem niech będzie powrót do przekonania, że w codziennym życiu towarzyszy nam stała obecność Chrystusa. Powróćmy do codziennych, rodzinnych modlitw! Proszę Was, drodzy Diecezjanie, drodzy Bracia Kapłani, drodzy Ojcowie i Siostry, drogie Wspólnoty formacyjne – powróćmy do modlitwy wspólnotowej i proponujmy ją naszym najbliższym!

Podczas celebracji Mszy świętej słyszymy także **wezwanie do aktu pokuty**, a więc zachętę do wglądu w nasze sumienie, do szczerej i pokornej refleksji na temat naszych grzechów i zaniedbań wobec Boga, bliźniego oraz samych siebie. Nie upraszczajmy i nie spłycajmy tego aktu jedynie do przyznania się do słabości, ale niech idzie za nim mocne postanowienie poprawy i konkretne decyzje. Pamiętajmy przestrogę Jezusa: *Jeśli przyniesiesz dar swój przed ołtarz i tam wspomnisz, że brat twój ma coś przeciw tobie, zostaw tam dar swój przed ołtarzem, a najpierw idź i pojednaj się z bratem swoim. Potem przyjdź i ofiaruj dar swój*[1]. Oto kolejne zadanie dla nas, *posłanych w pokoju Chrystusa*. Mamy nieść zgodę, jedność i przebaczenie, chętnie darowywać urazy i zawsze dążyć do pojednania. Jak wiele jest wśród nas podziałów i długotrwałych konfliktów... Szukajmy sposobności do zgody! Niech Eucharystia uczy nas przebaczania! Spróbujmy znaleźć okazję, by po niedzielnej Mszy świętej, świętując dzień Pański, odwiedzić rodzeństwo, z którym żyje-

[1] Por. Mt 5,23-24

my w niezgodzie, zaprosić do stołu skonfliktowanego sąsiada, czy też dobrodusznie wypowiedzieć do najbliższych słowo „przepraszam”. Drodzy Rodzice, zachęcam Was, uczcie Wasze dzieci przepraszać za popełnione przez nie przewinienia względem nauczycieli, wychowawców, dziadków i wobec Was. Zwracajcie na to uwagę przed przystąpieniem dzieci do sakramentalnej spowiedzi świętej. To ważna forma kształtowania sumienia i chrześcijańskiego wychowania.

Kolejną okazją do uświadomienia sobie misji „posłanego w pokoju Chrystusa” jest postawa zasłuchania w głos Boga, objawiony w Biblii. **Liturgia słowa** nie jest jedynie przypominaniem wydarzeń zapisanych w historii zbawienia. Istotą pozostaje to, co Bóg objawia nam o sobie samym, oraz to, co mówi o nas. To jakby szkoła uczniów Jezusa, podczas której kształtujemy nasze chrześcijańskie postawy i wybory. Dlatego czytajmy Pismo święte, sięgajmy po prasę katolicką i audycje radiowe poświęcone Słowu Bożemu. Wsłuchujmy się uważnie w głos Boży, gdyż ze słuchania rodzi się wiara, formuje serce i kształtują postawy życiowe. Gorąco zachęcam do włączenia się w Apostolat Biblijny naszej Archidiecezji, gdzie można uczyć się modlitwy Słowem Bożym. Zrewidujmy także nasze codzienne słownictwo. Usuńmy z niego kłamstwa, pomówienia i osądy. Niech w naszych domach, krzyki, kłótnie i obelżywe słowa zostaną zastąpione przez spokojne, konstruktywne i szczere rozmowy w obecności dzieci i dorastającej młodzieży.

Kiedy podczas Mszy świętej kapłan unosi patenę z hostią i kielich z winem, następuje tak zwany **moment ofiarowania**. My także składamy wówczas na ołtarzu wszystko, czym żyjemy, co nas dotyczy, nasze radości i smutki. To ważna chwila, która przygotowuje nas do urzeczywistnienia ofiary Jezusa, który sam składa ją Ojcu za nasze zbawienie, stając się Żertwą Ofiarną. To ofiara z siebie! W tym miejscu zastanówmy się, jako katolicy, formowani i kształtowani przez Eucharystię, jako „posłani w pokoju Chrystusa”: komu i co ofiarujemy z siebie samych? Czy aby nie zawładnął nami pośpiech i całkowity brak czasu dla najbliższych? Starajmy się wspólne spędzać czas, organizujmy rodzinne spacery i wyjazdy, pamiętajmy o wsparciu naszą obecnością najbliższych, zwłaszcza o konieczności wsparcia moralnego i materialnego starszych i schorowanych rodziców. Kierujmy się wyobraźnią miłosierdzia w naszym sąsiedztwie, odwiedzając chorych i pomagając im w miarę naszych możliwości. Pamiętajmy o tym, że w czasach szalejącego konsumpcjonizmu, prawdziwym antidotum na ekonomiczny, bezduszny bilans zysków i strat, staje się ofiarne życie i praktykowanie miłosierdzia, do czego wzywa nas Jezus. Postarajmy się włączyć i promować Parafialne Zespoły i Szkolne Koła Caritas.

Kolejną częścią Mszy świętej, która wzywa nas do chrześcijańskiej misji przemiany świata, jest **Komunia święta**. Eucharystia to pokarm na drogę ku Panu Bogu i ku drugiemu człowiekowi. Zwróćmy uwagę na częstotliwość przyjmowania Chleba Życia oraz na godne jego przyjmowanie. Zabiegajmy o stan łaski uświęcającej, aby jak najczęściej przystępować do Stołu Pańskiego. Drodzy Rodzice, zachęcam Was, abyście odnowili w sercach Waszych dzieci, gorliwość spowiedzi pierwszopiątkowych i częstego przyjmowania Komunii świętej. Zadbajcie o to, aby Wasze dzieci nie straciły łączności z Jezusem, pamiętając o Jego zapewnieniu: *Kto spożywa moje Ciało i Krew moją pije, trwa we Mnie, a Ja w nim*[2]. Starajcie się wspólnie z dziećmi uczestniczyć w niedzielnej Mszy świętej i nie pozwalajcie na zbyt łatwe dyspensowanie się od udziału w Eucharystii.

Dziękczynienie po Komunii świętej, które jest integralną częścią Eucharystii, ma w nas wzbudzać pragnienie służby bliźniemu, uczyć odnajdywania śladów Bożej i ludzkiej dobroci, a w konsekwencji czuć się obdarowanym Bożą łaską i ludzką życzliwością. To czas na wdzięczność. Nie ulegajmy pokusie przekonania, że wszystko nam się należy i jest efektem wyłącznie naszych starań. Dostrzegajmy, jak wiele otrzymujemy od Boga i od innych ludzi. Uczmy się wdzięczności i okazujmy ją, rugując tym samym w sobie postawy pretensjonalne i roszczeniowe.

[2] J 6,56.

Liturgiczne zgromadzenie na Świętej Wieczerzy kończy wezwanie kapłana: **„Idźcie w pokoju Chrystusa”.** To tak zwane „rozesłanie”, które oznacza – w ścisłym sensie – chrześcijańską misję wyjścia do naszych domów i środowisk. Czynimy to z radością i nadzieją, ponieważ zostaliśmy pouczeni Słowem Boga oraz pokrzepieni Jego Ciałem. *Prawdziwie spotkanie z Chrystusem Panem we wspólnocie eucharystycznej budzi w sercu radość i przynagla do dzielenia się doświadczeniem wiary*[3]. Poczujmy się zachęceni, aby wspólnie, rodzinnie świętować Dzień Pański. Korzystajmy ze spotkań kulturalnych oraz wydarzeń chrześcijańskich, proponowanych przez ruchy, zrzeszenia katolickie i wspólnoty parafialne. Zabiegajmy o to, aby niedziela była dniem budowania więzi rodzinnych przez wspólne spędzanie czasu, odwiedzanie członków rodziny i chorych, a także modlitwę na cmentarzu za tych, którzy odeszli już do wieczności.

Drodzy Diecezjanie! Pan jest wśród nas! Posyła nas, abyśmy nieśli Jego pokój i nadzieję! Jesteśmy ewangelicznym zaczynem, zdolnym przemieniać oblicze ziemi.

Każda Eucharystia to uobecnienie Zbawczej Ofiary Chrystusa, dlatego jej owoce mają nieskończoną wartość. Przyglądając się życiu religijnemu naszej Archidiecezji, można zauważyć głęboką wiarę i świadomość wiernych tego faktu. Wyraża się to m.in. w powszechnym zwyczaju „zamawiania Mszy św.” w określonych intencjach. Kościół uczy, że sprawujący daną Eucharystię kapłan może jej owoce przeznaczyć według intencji proszącego. Pamiętajmy jednak, że wszyscy uczestnicy obecni na Mszy św. korzystają z łask płynących od zbawiającego Chrystusa.

W tym miejscu chcę podziękować wiernym za składane przy tej okazji ofiary, które dla kapłanów są jednym z podstawowych źródeł utrzymania. Pamiętajmy jednocześnie, że – zgodnie z przepisami Prawa Kanonicznego – kapłan może celebrować tylko jedną Eucharystię w ciągu dnia, chyba że w danym dniu wypadnie dodatkowo np. ślub czy pogrzeb. Drugą i trzecią może odprawiać w niedziele i święta, jeśli przemawiają za tym względy duszpasterskie. Prawodawstwo kościelne przestrzega przed łamaniem tych przepisów, dlatego bardzo proszę wszystkich wiernych, aby nie przymuszać kapłanów do ich naruszania. Jeżeli w parafii jest już przyjętych wiele intencji, zwłaszcza z okazji pogrzebów, zamiast żądania przyjęcia kolejnych intencji i odprawienia ich na miejscu, proszę rozważyć zgodę na ich przekazanie dla misjonarzy lub do takich miejsc, gdzie kapłani mają ich znacznie mniej. Drodzy Bracia i Siostry! Potrzebujemy przykładów osób, które wiernie i owocnie wypełniły misję chrześcijańskiego apostolatu. Takim człowiekiem niewątpliwie był bł. ks. Bronisław Markiewicz, który w nowym roku duszpasterskim będzie duchowym orędownikiem i przewodnikiem dla naszej Archidiecezji.

Błogosławiony ks. Bronisław Markiewicz urodził się 13 lipca 1842 r. w Pruchniku. W przemyskim seminarium przygotowywał się do kapłaństwa i wpatrywał w Jezusa obecnego w Najświętszym Sakramencie. Ksiądz Markiewicz przez całe swoje życie zachęcał wiernych, dzieci i młodzież, do uczestnictwa we Mszy świętej, do częstego, nawet codziennego przyjmowania Komunii świętej oraz do adoracji Najświętszego Sakramentu. Starał się kształtować w ich sercach cześć i miłość dla Jezusa Eucharystycznego. Pisał: *Pan Jezus w Najświętszym Sakramencie zasługuje na cześć najgłębszą i na uwielbienie największe, bo jest Stworzycielem, Panem i Zbawcą naszym, bo umiłował nas miłością najtkliwszą i nieskończoną...* W zapiskach życia wewnętrznego ks. Bronisław Markiewicz zanotował: *Najwyższa czynność moja Msza święta: już większej godności na świecie nie osiągnę, ani nawet w niebie... Biada temu kapłanowi, który sobie cokolwiek innego wyżej ceni...; Msza święta centrum życia mego*[4]. W grudniu 1911 r. ks. Markiewicz ciężko zachorował. Zmarł 29 stycznia 1912 r. w otoczeniu swoich najbliższych współpracowników i wychowanków. Data i miejsce jego beatyfikacji, 19 czerwca 2005 r. w Warszawie, zbiegły się z uroczystą Mszą świętą wieńczącą obchody Krajowego Kongresu Eucharystycznego.

---

[3] KEP, List na Rok Eucharystii: *Eucharystia źródłem i szczytem życia i misji Kościoła* z 22 października 2004 r.

[4] ks. Edward Data CSMA, Najświętszy Sakrament w życiu ks. Markiewicza.

Życie bł. ks. Bronisława Markiewicza stanowi także dzisiaj punkt odniesienia i podpowiedź wobec trudności w wychowywaniu kolejnych pokoleń. On kształtował umysły i serca młodych ludzi przez powściągliwość i pracę, gorliwie zabiegał o wyzwolenie ich z nałogów i zrodzenie do nowego życia w łasce. Sam, jako dorastający młodzieniec, przeszedł drogę wątpliwości i buntu wobec prawd wiary. Tak wspominał swoje nawrócenie: *O Boże niewidzialny, jakże szczęśliwy czułem się w moich latach dziecięcych, gdy bez żadnej wątpliwości klękałem codziennie do modlitwy i nazywałem Cię Ojcem. Dziś ludzie uczeni mówią mi, że nie ma Boga, a prawdy religijne nie są zgodne z rozumem. Ta modlitwa, z początku cicha, przemieniła się w końcu w błagalny krzyk rozdartej wątpliwościami duszy: „Jeżeli jesteś Boże, daj mi się poznać! Prawdo nieomylna, niech Cię poznam! Choćby tylko na chwilę Cię zobaczyć, a potem niech umrę!”.*

Zachęcam wszystkich, w szczególności rodziców, katechetów i pedagogów, abyście sięgali do spuścizny życia i dzieł bł. ks. Markiewicza. Szukajcie tam inspiracji i uczcie się szczerej troski wychowawczej. Wzorem Błogosławionego i tylu innych Świętych, trwajmy przy Jezusie na rodzinnej modlitwie, podczas adoracji Najświętszego Sakramentu, przeżywając codzienną i niedzielną Mszę świętą. Będziemy doświadczać wówczas Jego przemieniającej nas obecności oraz łaski, uzdalniającej nas do niesienia innym miłości, pokoju i nadziei.

Siostry i Bracia! Zachęceni przez Papieża Franciszka, w październiku zainicjowaliśmy i włączyliśmy się jako Archidiecezja Przemyska w drogę synodalną Kościoła powszechnego. Podjęliśmy także duchowe i organizacyjne przygotowania do synodu naszej Archidiecezji. Istotą synodu jest doprowadzenie do spotkania, gotowość wzajemnego słuchania, umiejętność rozeznawania, pokornego wzmacniania tego, co słabe i rugowania tego, co grzeszne w Kościele. Pamiętajmy, że każdy w Kościele Chrystusa jest ważny i potrzebny, że nie tylko jesteśmy w Kościele, ale sami jesteśmy Kościołem. Jesteśmy odpowiedzialni za innych we wspólnym pielgrzymowaniu ku zbawieniu. Synod to wydarzenie wiary, które ma jednoczyć, a nie dzielić; jest sposobnością do tego, by poszukiwać zagubionych, a nie ich odtrącać; jest szansą by apostołować i głosić, a nie uciekać w utarte schematy i osądy.

Korzystając z diecezjalnych mediów katolickich, zwłaszcza stron internetowych, Radia FARA oraz przemyskiej edycji *Niedzieli*, zapoznajmy się ze strukturami drogi synodalnej, przyjętej w naszej Archidiecezji. Duszpasterzy proszę, aby informowali wiernych o spotkaniach i sami czynnie w nich uczestniczyli. Zebrane głosy, uwagi i spostrzeżenia pomogą nam wszystkim zaktualizować duszpasterskie wyzwania, jakie pojawiają się w naszych środowiskach parafialnych, zakonnych i formacyjnych. Zachęcam wszystkich wiernych, kapłanów i osoby życia konsekrowanego, aby modlitwą do Ducha Świętego, postem oraz osobistym wkładem w dyskusję i dialog, współtworzyć powszechny głos Ludu Bożego.

Na czas Adwentu z serca błogosławię wszystkim mieszkańcom Archidiecezji Przemyskiej, wszystkim „posłanym w pokoju Chrystusa”, w sposób szczególny chorym i cierpiącym. Wszystkich zachęcam do modlitwy o pokój w naszej Ojczyźnie i na całym świecie. Niech radość i nadzieja zagoszczą we wszystkich ludzkich sercach: Pan jest blisko!

✠ Adam Szal
Arcybiskup Metropolita Przemyski

List należy odczytać we wszystkich kościołach i kaplicach Archidiecezji Przemyskiej
w 1. Niedzielę Adwentu, tj. dnia 28 listopada 2021 r.